

## ZARZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 28 maja 1973 r.

## w sprawie nadania statutu organizacji „Ochotnicza Rezerwa Milicji Obywatelskiej”.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o Ochotniczej Rezerwie Milicji Obywatelskiej (Dz. U. Nr 23, poz. 108) zarządza się, co następuje:

§ 1. Organizacji „Ochotnicza Rezerwa Milicji Obywatelskiej”, zwanej dalej w skrócie „ORMO”, nadaje się statut stanowiący załącznik do zarządzenia.

§ 2. Traci moc zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 lipca 1967 r. w sprawie nadania statutu organizacji „Ochotnicza Rezerwa Milicji Obywatelskiej” (Monitor Polski Nr 45, poz. 227).

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych: **S. Kowalczyk**

Załącznik do zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 maja 1973 r. (poz. 159).

## STATUT OCHOTNICZEJ REZERWY MILICJI OBYWATELSKIEJ

## Rozdział 1

## Przepisy ogólne.

§ 1. Ochotnicza Rezerwa Milicji Obywatelskiej, zwana dalej w skrócie „ORMO”, jest organizacją o charakterze społecznym i działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o Ochotniczej Rezerwie Milicji Obywatelskiej oraz niniejszego statutu.

§ 2. Terenem działalności ORMO jest obszar Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

§ 3. ORMO zrzesza w swych szeregach na zasadzie dobrowolności obywateli pragnących czynnie uczestniczyć w realizacji celów organizacji.

§ 4. 1. Ustalanie kierunków działania i rozwoju, wykonywanie nadzoru i kontroli oraz koordynowanie działalności ORMO należy do społecznych komitetów ORMO powoływanych przez prezydium rad narodowych lub naczelników gmin (miast i gmin).

2. Zadania z zakresu ochrony porządku publicznego ORMO wykonuje pod kierownictwem organów Milicji

Obywatelskiej. Członkowie ORMO udzielają pomocy Milicji Obywatelskiej w zapewnieniu porządku publicznego i dyscypliny społecznej.

3. ORMO w realizacji swoich zadań współdziała ponadto z organami administracji państwowej, instytucjami państwowymi oraz organizacjami społecznymi.

## Rozdział 2

### Struktura organizacyjna.

§ 5. ORMO tworzy organizacje o zasięgu wojewódzkim, powiatowym, miejskim, dzielnicowym i gminnym.

§ 6. 1. Jednostki ORMO tworzone są według miejsca pracy, zwane dalej „jednostkami zakładowymi”, lub według miejsca zamieszkania członków, zwane dalej „jednostkami terenowymi”.

2. Jednostka ORMO powinna liczyć co najmniej sześciu członków.

3. Jednostka zakładowa obejmuje swoim zakresem działania przede wszystkim teren zakładu pracy, a ponadto może obejmować teren poza zakładem pracy określony przez miejscowy sztab ORMO.

4. Jednostka terenowa obejmuje swoim zakresem działania teren jednostki podziału administracyjnego lub jego część określoną przez miejscowy sztab ORMO.

5. Stosownie do potrzeb mogą być tworzone specjalistyczne jednostki ORMO zrzeszające członków ORMO według posiadanych kwalifikacji lub określonych zainteresowań (np. do spraw ruchu drogowego, do ochrony bezpieczeństwa i porządku na wodach, kolejach, do zapobiegania demoralizacji i przestępczości młodzieży).

6. W jednostkach terenowych lub zakładowych ORMO mogą być tworzone zespoły specjalistyczne oraz pododdziały zwarty.

7. Duże liczebnie jednostki ORMO mogą się dzielić na pododdziały (drużyny, plutony, kompanie, bataliony).

8. Szczegółową strukturę pododdziałów oraz ich liczebność ustalają wojewódzkie (równorzędne) sztaby ORMO na wniosek komendantów powiatowych ORMO.

9. W rejonach odległych od siedzib jednostek Milicji Obywatelskiej mogą być tworzone placówki ORMO przeznaczone do pełnienia dyżurów i służby patrolowej przez członków ORMO.

10. Utworzenie jednostki (placówki) ORMO następuje w drodze uchwały właściwego terytorialnie społecznego komitetu ORMO na wniosek odpowiedniego sztabu ORMO lub grupy członków ORMO i w porozumieniu z właściwą jednostką Milicji Obywatelskiej.

§ 7. 1. Działalnością organizacji, o których mowa w § 5, i jednostek ORMO kierują ich komendanci przy współdziałaniu sztabów.

2. Działalnością pododdziałów kierują dowódcy, którzy podlegają komendantowi jednostki ORMO.

3. Komendanci wojewódzcy, powiatowi, miejscy, dzielnicowi i gminni ORMO oraz ich zastępcy, członkowie sztabów i dowódcy pododdziałów zwartych powoływani są przez właściwe terytorialnie społeczne komitety ORMO — w uzgodnieniu z właściwą jednostką Milicji Obywatelskiej.

4. Komendanci i zastępcy komendantów terenowych, zakładowych i specjalistycznych jednostek ORMO wybierani są na okres trzech lat na zebraniach członków jednostki, w głosowaniu jawnym. Wyboru dokonuje się zwykłą większością głosów, przy obecności co najmniej  $\frac{1}{2}$  ogólnej liczby członków. W razie równości głosów decyduje głos przewodniczącego zebrania.

5. Wybór komendanta jednostki ORMO i jego zastępcy wymaga zaopiniowania ze strony terytorialnej jednostki Milicji Obywatelskiej i zatwierdzenia przez właściwy społeczny komitet ORMO.

6. Dowódcy w pododdziałach jednostek ORMO mianowani są przez komendanta tej jednostki.

7. Terminy przeprowadzania wyborów w jednostkach ORMO oraz sposób przygotowania sprawozdań i zebrań określają wojewódzkie (równorzędne) społeczne komitety ORMO.

§ 8. 1. Do zadań komendantów ORMO należy:

- 1) kierowanie całokształtem działalności ORMO na terenie swego działania oraz nadzorowanie tej działalności,
- 2) uzgadnianie z kierownictwem właściwej terytorialnie jednostki Milicji Obywatelskiej aktualnych przedsięwzięć zmierzających do podniesienia skuteczności działań jednostek ORMO w zakresie ochrony porządku i bezpieczeństwa publicznego,
- 3) współdziałanie z instytucjami i organizacjami społecznymi, zainteresowanymi poprawą stanu porządku publicznego na danym terenie, w szczególności z organizacjami młodzieżowymi,
- 4) czuwanie nad właściwym wykorzystaniem pomieszczeń, sprzętu i wyposażenia używanych przez jednostki i członków ORMO,
- 5) interesowanie się warunkami socjalno-bytowymi i pracą kulturalno-oświatową wśród członków ORMO.

2. Komendanci zakładowych jednostek ORMO uzgadniają podejmowane przedsięwzięcia związane z zabezpieczeniem zakładu pracy z kierownictwem zakładu, strażą przemysłową, strażą pożarną i inną służbą ochronną.

3. Komendanci terenowych jednostek ORMO współdziałają z samorządem mieszkańców, komitetami blokowymi i osiedlowymi, a komendanci jednostek działających na wsi — również z sołtysami.

4. Komendanci jednostek ORMO składają okresowe sprawozdania z działalności ORMO właściwemu społecznemu komitetowi ORMO oraz komendantowi ORMO wyższego stopnia nie rzadziej niż raz w roku.

5. Komendanci jednostek ORMO zwołują zebrania członków ORMO w celu omówienia ich działalności i wytyczenia kierunków działania na następny okres co najmniej raz na kwartał.

§ 9. 1. Sztab składa się z członków ORMO w liczbie od 5 do 15 i powołany jest do pomocy komendantowi ORMO w kierowaniu całokształtem działalności ORMO.

2. Sztabem kieruje szef sztabu. W skład sztabu wchodzi przedstawiciel kierownictwa właściwej terytorialnie jednostki Milicji Obywatelskiej, spełniający funkcję zastępcy szefa sztabu.

3. Podział zadań wśród członków sztabu oraz zakres obowiązków określone są regulaminem pracy sztabów, opracowanym przez wojewódzki (równorzędny) sztab ORMO, uzgodnionym z jednostką Milicji Obywatelskiej i zatwierdzonym przez wojewódzki (równorzędny) społeczny komitet ORMO.

4. Sztaby ORMO prowadzą działalność określoną w planach pracy uzgodnionych z kierownictwem właściwych jednostek Milicji Obywatelskiej i zatwierdzonych przez społeczne komitety ORMO.

5. Posiedzenia sztabów ORMO odbywają się stosownie do potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz w miesiącu.

§ 10. Do zadań sztabu należy:

- 1) ustalanie z terytorialnie właściwymi organami Milicji Obywatelskiej zadań ORMO w zakresie ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego i nadzór nad ich wykonaniem,
- 2) opracowywanie perspektywicznych planów rozbudowy ORMO, ze szczególnym uwzględnieniem środowisk młodzieżowych,
- 3) nadzór nad przestrzeganiem przez jednostki ORMO dyscypliny organizacyjnej oraz czuwanie nad moralno-etyczną postawą członków,
- 4) organizowanie i uczestnictwo w kontrolach działalności sztabów niższego stopnia oraz jednostek ORMO,
- 5) rozpatrywanie sprawozdań z działalności poszczególnych członków sztabu i zespołów,
- 6) uczestniczenie w opracowywaniu planów szkolenia jednostek i aktywu dowódczego ORMO, organizowanie szkolenia i nadzór nad jego przebiegiem,
- 7) organizowanie porad, odpraw, instruktaży z aktywem dowódczym ORMO,
- 8) nadzorowanie racjonalnego i prawidłowego wykorzystania środków technicznych, umundurowania, sprzętu i pomieszczeń używanych przez ORMO,
- 9) wykonywanie czynności zleconych przez społeczny komitet ORMO i komendanta ORMO oraz wynikających z obowiązujących przepisów i bieżących potrzeb,
- 10) organizowanie imprez i uroczystości ORMO,
- 11) opracowywanie okresowych sprawozdań z działalności ORMO.

§ 11. Sztaby wojewódzkie, powiatowe, miejskie i dzielnicowe ORMO mogą powoływać w uzgodnieniu z jednostką Milicji Obywatelskiej zespoły do opracowania określonych zagadnień dotyczących działalności ORMO. Pracą zespołu kieruje wyznaczony członek sztabu.

§ 12. 1. Jeżeli osoba pełniąca funkcję komendanta ORMO, zastępcy komendanta, członka sztabu, dowódcy pododdziału zwartego nie wywiązuje się ze swych obowiązków lub niewłaściwie je wykonuje, społeczny komitet ORMO, który ją powołał lub zatwierdził jej wybór, może ją odwołać z tej funkcji i powołać na jej miejsce innego członka ORMO albo — w jednostce ORMO — zarządzić wybór nowego komendanta lub jego zastępcy.

2. Zwolnienie z obowiązków pełnienia funkcji społecznej we władzach ORMO może nastąpić na podstawie uchwały społecznego komitetu ORMO również w razie powołania członka ORMO na inne stanowisko administracyjne lub polityczne albo z innych ważnych przyczyn, uniemożliwiających mu dalszy udział we władzach ORMO, bądź w razie przeniesienia do pracy na teren innego województwa, powiatu lub gminy.

### Rozdział 3

#### Członkostwo ORMO.

§ 13. 1. Członkiem ORMO może zostać obywatel polski, który ukończył 18 rok życia, cieszy się nienaganą opinią i pragnie uczestniczyć w ochronie spokoju i porządku publicznego.

2. Obywatel pragnący zostać członkiem ORMO powinien zapoznać się ze statutem i złożyć bezpośrednio w jednostce ORMO, do której chce wstąpić, lub za pośrednictwem miejscowej jednostki Milicji Obywatelskiej następujące dokumenty:

- 1) podanie o przyjęcie,
- 2) wypełniony kwestionariusz członka ORMO,
- 3) skierowanie wystawione przez organizację polityczną, społeczną lub zawodową albo opinię polecającą wydaną przez dwóch członków ORMO lub innych godnych zaufania obywateli,
- 4) dwie fotografie.

§ 14. 1. Sprawa przyjęcia do ORMO powinna być omówiona i zadecydowana na zebraniu członków jednostki, do której kandydat ma być przyjęty. Głosowanie odbywa się w sposób jawny. Uchwała o przyjęciu zapada zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej 1/2 ogólnej liczby członków jednostki i podlega zatwierdzeniu przez powiatowy sztab ORMO.

2. W szczególnie uzasadnionych wypadkach decyzja o przyjęciu do ORMO może być podjęta przez właściwy terytorialnie społeczny komitet lub sztab ORMO.

3. Decyzja o przyjęciu do ORMO powinna być podjęta najpóźniej w terminie miesiąca od chwili złożenia podania.

4. Osoba przyjęta na członka ORMO składa na zebraniu uroczyste przyrzeczenie następującej treści:

„Ja . . . . .  
(imię i nazwisko)

przysięgam uroczyście wiernie służyć Ojczyźnie w realizacji zadań, do których powołana została Ochotnicza Rezerwa Milicji Obywatelskiej, a w szczególności:

- w miejscu pracy i zamieszkania postępowaniem swoim oddziaływać wychowawczo na otoczenie oraz umacniać dyscyplinę społeczną,
- udzielać pomocy organom porządku publicznego oraz interweniować wszędzie tam, gdzie naruszony został porządek publiczny lub istnieje groźba jego naruszenia,
- udzielać obywatelom niezbędnej pomocy w razie katastrofy, pożarów i innych klęsk żywiołowych,
- przestrzegać dyscypliny organizacyjnej i sumiennie wykonywać polecenia przełożonych oraz czynnie uczestniczyć w szkoleniu,
- w postępowaniu swym kierować się zasadami uczciwości i praworządności oraz strzec godności członka ORMO i dobrego imienia tej organizacji."

5. Przyniesienie po podpisaniu przez składającego dołączone jest do akt członka ORMO.

6. Przyniesienie może być złożone zbiorowo. Decyzję w tej sprawie podejmuje społeczny komitet ORMO stopnia wojewódzkiego lub powiatowego.

§ 15. 1. Członek ORMO jest zobowiązany:

- 1) należeć do określonej jednostki ORMO i brać udział w jej działalności,
- 2) uczestniczyć w zebraniach, zbiórkach szkoleniowych i instruktażach, odprawach do służb organizowanych przez społeczne komitety ORMO oraz komendantów ORMO,
- 3) wykonywać obowiązki związane z ochroną porządku publicznego w wymiarze co najmniej ośmiu godzin miesięcznie.

2. Uprawnienia członka ORMO określa szczegółowo ustawa. Ponadto członek ORMO ma prawo:

- 1) wybierać i być wybieranym do władz ORMO,
- 2) nosić ubiór organizacyjny lub odznakę organizacyjną w czasie wykonywania obowiązków społecznych,
- 3) wypowiadać się na zebraniach w sprawach działalności ORMO, zgłaszać uwagi i wnioski dotyczące w szczególności podniesienia stanu porządku publicznego oraz likwidacji szkodnictwa i marnotrawstwa mienia społecznego.

§ 16. 1. Przeniesienie członka ORMO do innej jednostki może nastąpić w wyniku zmiany miejsca zamieszkania lub miejsca pracy; przeniesienie także może nastąpić na prośbę członka ORMO.

2. W razie zmiany miejsca zamieszkania lub miejsca pracy członek ORMO jest obowiązany powiadomić o tym w ciągu miesiąca komendanta jednostki ORMO, do której należy, oraz zgłosić się do komendanta jednostki ORMO w nowym miejscu zamieszkania lub miejscu pracy.

§ 17. 1. Długoletniemu członkowi ORMO, który z uwagi na stan zdrowia lub inne okoliczności nie jest w stanie wykonywać bezpośrednio zadań organizacyjnych, może być nadana godność honorowego członka ORMO.

2. Honorowemu członkowi ORMO przysługuje prawo uczestniczenia w zebraniach jednostki ORMO, w uroczystościach i imprezach organizowanych dla członków oraz noszenia ubioru organizacyjnego.

3. Godność honorowego członka ORMO może być nadana także innej osobie, nie będącej członkiem ORMO, która szczególnie zasłużyła się w rozwoju tej organizacji.

4. Uchwałę o nadaniu godności honorowego członka ORMO osobom, o których mowa w ust. 1, podejmuje społeczny komitet ORMO stopnia powiatowego, a osobom, o których mowa w ust. 3, społeczny komitet ORMO stopnia wojewódzkiego.

§ 18. Decyzje o wyróżnieniu członków ORMO, którzy odznaczyli się ofiarnością i dobrymi wynikami przy wykonywaniu powierzonych im zadań, podejmuje w zakresie:

- 1) udzielania pochwał — właściwe terytorialnie społeczne komitety ORMO na wniosek komendanta jednostki ORMO lub Milicji Obywatelskiej oraz komendanci ORMO,
- 2) przyznawania nagród — Minister Spraw Wewnętrznych, komendanci wojewódzcy i powiatowi (równorzędni) Milicji Obywatelskiej,
- 3) nadania specjalnej odznaki ORMO — wojewódzki (równorzędny) społeczny komitet ORMO.

§ 19. 1. Prawo stosowania wszystkich przewidzianych ustawą kar mają zebrania jednostek, a komendanci ORMO — prawo stosowania upomnienia, nagany i nagany z ostrzeżeniem.

2. Decyzja o wymierzeniu członkowi ORMO kary za naruszenie dyscypliny organizacyjnej powinna być podjęta w trybie uchwały właściwej jednostki — po wysłuchaniu zainteresowanego członka. Uchwała zapada w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej  $\frac{1}{2}$  ogólnej liczby członków jednostki. Komendanci ORMO podejmuje decyzję o wymierzeniu kary w formie pisemnej po uprzednim sprawdzeniu zarzutów, o czym informują ukaranego i członków danej jednostki ORMO.

3. Kary wymierzone przez jednostki i komendantów ORMO — oprócz upomnienia i nagany — podlegają zatwierdzeniu przez właściwy społeczny komitet ORMO.

4. Ukaranemu członkowi ORMO przysługuje prawo odwołania się do społecznego komitetu ORMO wyższego stopnia organizacyjnego. Decyzja wojewódzkiego (równorzędnego) społecznego komitetu ORMO jest ostateczna.

5. Komendant ORMO może podjąć decyzję o zatargu kary: upomnienia — po upływie 3 miesięcy, nagany po upływie — 6 miesięcy i nagany z ostrzeżeniem — po upływie 12 miesięcy od daty ich udzielenia.

6. W razie wyróżnienia się ukaranego członka ORMO szczególnymi osiągnięciami zatargie może nastąpić przed upływem określonych terminów.

§ 20. 1. Jednostki ORMO prowadzą ewidencję swoich członków, a także ewidencję członków ORMO oddelegowanych do pełnienia funkcji komendanta ORMO, członka sztabu, członka społecznego komitetu ORMO.

2. Do ewidencji członka ORMO podlegają wpisaniu otrzymane wyróżnienia oraz udzielone kary.

§ 21. Członkowie ORMO otrzymują legitymacje, które są wystawiane przez powiatowe (równorzędne) sztaby ORMO.